

De nul ongevallen visie: een commitment strategie voor veiligheid

Prof. dr. Gerard I.J.M. Zwetsloot

Opzet workshop

- ✓ De nul ongevallen visie – een commitment strategie voor veiligheid
- ✓ Het zero accident netwerk Nederland

- ✓ Wat is de meerwaarde van de nul ongevallen visie?
- ✓ Wat betekent het streven naar ‘nul ongevallen’ voor veiligheidskundigen en lijnmanagers
- ✓ De hoofdstrategieën richting nul ongevallen
- ✓ Onbewuste aannames
- ✓ Uitdagingen

De Nul Ongevallen Visie

- Alle (ernstige) ongevallen kunnen worden voorkomen; nu of in de nabije toekomst
- Werkplekken en productie processen behoren te functioneren zonder ernstige verstoringen, incidenten of ongevallen
- Ongevallen horen niet bij de identiteit van de organisatie
- Nul ongevallen is uit ethisch oogpunt de enig mogelijke doelstelling

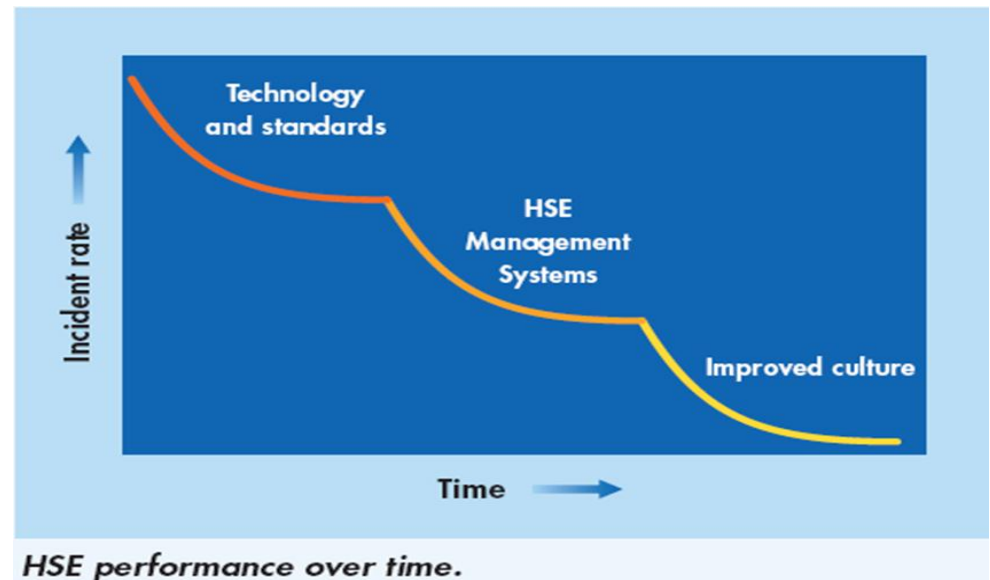
De meerwaarde van nul ongevallen visie

- Veiligheid is een belangrijke waarde (voor mens en bedrijf)
- De nul ongevallen visie draagt bij aan goede werkvoorbereiding en professionaliteit in de uitvoering
- Met vermijdt de kosten van ongevallen en incidenten
- Veiligheidsprestatie is van belang B2B (opdrachtgevers en afnemers)
- Vergroot aantrekkingskracht op de arbeidsmarkt
- Goed voor trots op baan en bedrijf

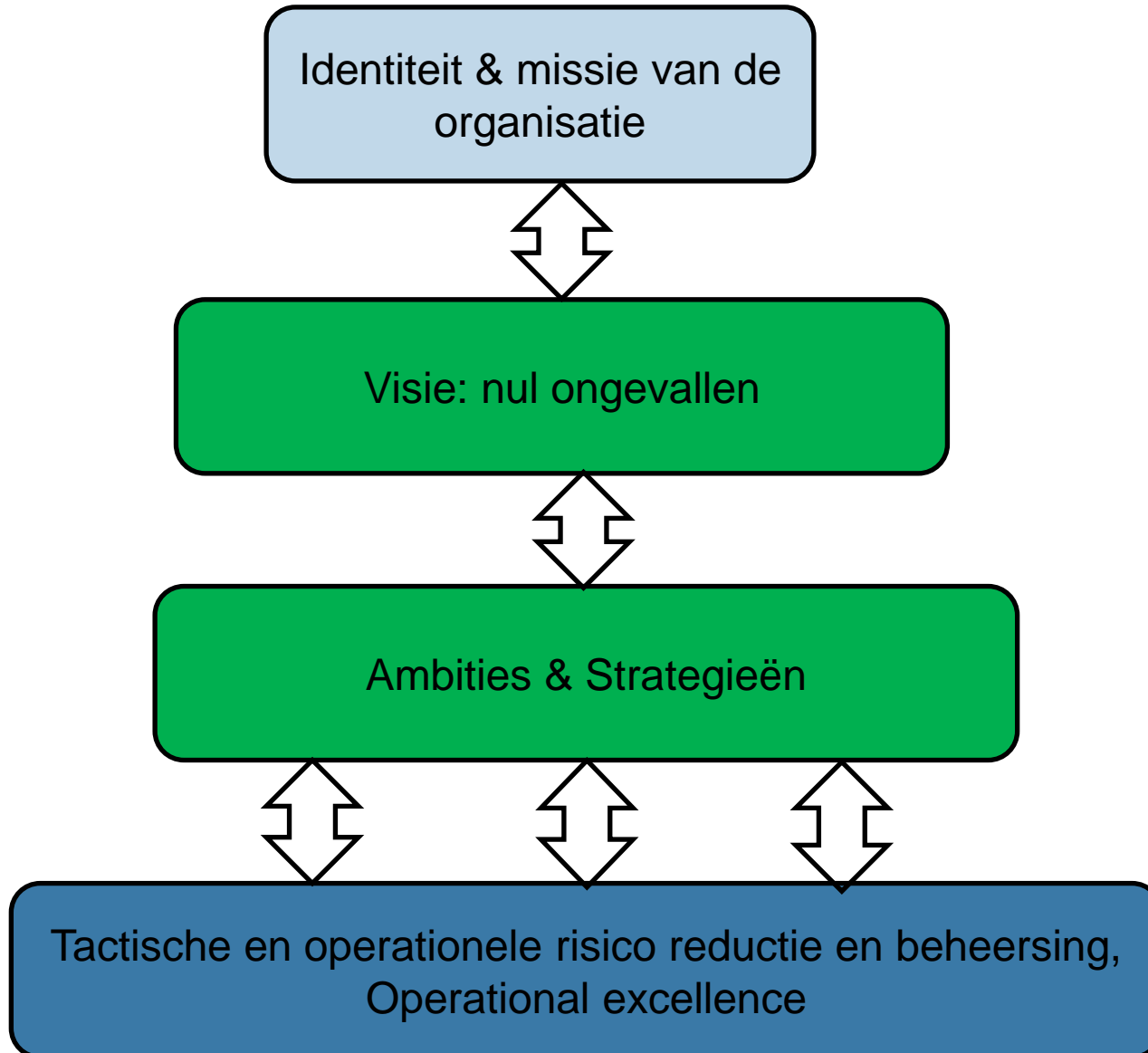

Een commitment strategie

Cultuur en gedrag staan centraal in veiligheidsverbetering

Lange-termijn commitment van alle betrokkenen genereert systemen en cultuur die veiligheid bevorderen

Er zijn meer 'nul doelstellingen'

Zero defects; stamt al uit 1966, breed overgenomen, duidelijke business case

Nul (economische) verspilling (lean); breed aangeslagen, gestimuleerd door mondiale concurrentie en duidelijke business cases

Zero 'emissions' (geen milieu of energie verspilling - vergelijk ook met klimaat neutraal); aangehangen door innovatieve bedrijven die duurzaamheid zien als een business opportunity

Ieder ongeval impliceert dat er 'defects' ontstaan evenals economische verspilling en vaak ook milieu- of energie verspilling

Zero defects en nul verspilling kunnen niet worden gerealiseerd zonder ook werk te maken van het streven naar nul ongevallen.

Waarom een Zero Accident netwerk?

Jaarlijks ca. 200.000 arbeidsongevallen in Nederland. Na analyse blijkt: het was te voorkomen: een groot onbenut verbeter potentieel

Nul ongevallen is de enige ethische en duurzame doelstelling

Een nul ongevallen netwerk is inspirerend en bewezen effectief

Commitment voor veiligheid als vertrekpunt werkt!

Nul ongevallen past in bredere 'familie' van nul doelstellingen
(zero defects, nul verspilling, etc.0)

Netwerk opzet

Het netwerk is geen rechtspersoon

Een bestuur met vertegenwoordigers van actieve leden-bedrijven

Gratis lidmaatschap in 2013 en 2014; Het netwerk moet vanaf 2015 financieel self-supporting zijn.

De rol van TNO: ondersteunen en faciliteren; Gezamenlijke R&D projecten (co-financiering zijn een optie).

Inspiratie delen en van elkaar leren!

Voorwaarden lidmaatschap

Het lidmaatschap staat open voor alle organisaties die zich committeren aan de 'nul ongevallen visie' onafhankelijk van sector of veiligheidsprestatie (maar geen commerciële doelen)

Voorwaarden (nog in discussie):

- Ambitie om veiligheid te verbeteren en koploper te zijn/worden
- Publiekelijk commitment
- Bereidheid om goede praktijken uit te wisselen met andere bedrijven
- Veiligheid zien als bijdrage aan goede bedrijfsvoering
- Contact personen van management en HSE

Activiteiten

Twee grote bijeenkomsten per jaar; één met vooral veiligheidskundigen, één met veiligheidskundigen en lijn managers

2 x Uitwisseling van goede praktijken (ook tussen sectoren)

4x Per jaar nieuwsbrief

1x Erkenning van gerealiseerde verbeteringen van veiligheid- + creëren van positieve publiciteit

Goede praktijken ook toegankelijk via de website (i.o.), maar alleen voor leden

Is 'nul' realistisch?

Sommigen vinden het streven naar nul naïef en 'wishful thinking'

Als 'nul' een target is waarop men wordt afgerekend, dan kan het leiden tot een angstcultuur, waarin cijfers de nul naderen maar niet de realiteit weergeven

De nul ongevallenvisie moet worden begrepen als een strategisch, lange-termijn commitment voor veiligheid, niet als extra druk om 'de veiligheidsproblemen op te lossen'!

Het kan alleen met draagvlak en commitment van alle betrokkenen!

Uitgangspunten (waar geloven we in..?)

Alle ernstige arbeids- en proces ongevallen zijn te voorkomen

Er zijn geen werkzaamheden zo belangrijk, dat ze niet veilig kunnen worden uitgevoerd.

Alle gevaren en risico's kunnen worden onderkend en gemanaged.

Iedereen heeft de persoonlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zichzelf en van anderen

De veiligheidsprestatie kan altijd (nog) beter

De zes hoofdstrategieën richting 'zero'

Versterken van management commitment en inspanningen

Bijv: (safety) leadership programma's

Het optimaal gebruiken van beschikbare kennis

Bijv.: Focus op hardnekkige (gedragsgerelateerde) veiligheidsproblemen

Het verbeteren van leren, en een lerende organisatie worden m.b.t. veiligheid

Bijv.: Netwerken, uitwisselen goede praktijken, benchmarken

Aan de slag met mensen en cultuur (incl. veiligheids communicatie)

Bijv.: Stimuleren van veilig gedrag, en 'zero tolerance' m.b.t. gevaarlijke situaties

Het ontwikkelen van innovatieve oplossingen

Bijv.: Verkennen en experimenteren met resilience en sociale innovatie

Versterken van veiligheid in ketens

Bijv. Toeleveranciers en contractors betrekken bij streven naar 'nul'.

Uitdagingen

Hoe creëren we commitment aan de top van de organisaties?

Hoe communiceren we over de 'nul ongevallen visie' opdat het een gedeelde visie wordt?

Wat is nodig voor een zero accident netwerk met echte toegevoegde waarde?

‘

Hoe kunnen we de positieve impact van veiligheid verder vergroten, en meer doen dan alleen negatieve gevolgen vermijden?

Dank voor uw aandacht!

Prof.dr. Gerard I.J.M. Zwetsloot, Senior Research Scientist TNO (NL)
Honorary Professor, University of Nottingham (UK)

TNO

Postbus 718, 2130 AS Hoofddorp, T (+ 31 0) 88 86 65 218

E-mail: gerard.zwetsloot@tno.nl

Website: www.tno.nl

Zie ook: Zwetsloot G I.J.M., M. Aaltonen, J-L. Wybo, J. Saari, P. Kines, R. Op de Beeck (2013 in druk), The case for research into the zero accident vision, discussion paper for Safety Science.